

Ds. Arjan van Groos (1962 - 2014)
Tekst: Johannes 7, 14 - 24
Ochtenddienst

Broeders en zusters,

1. **Votum**
2. **Zegengroet**
3. **Zingen : Psalm 92 : 1 en 2**
4. **Lezing van de wet (NT versie)**
5. **Zingen : Gezang 160 : 1 en 2**
6. **Gebed voor vergeving van de zonden en vernieuwing door de Heilige Geest**
7. **Schriftlezing : Johannes 5 : 1 - 10 en Johannes 7 : 14 - 24**
8. **Zingen : Gezang 161 : 1 en 2**
9. **Tekst : Johannes 7 : 14 - 24**
10. **Prediking**
11. **Zingen : Psalm 145 : 2 en 5 (de Heer en Koning die recht doet)**
12. **Dankzegging en voorbede**
13. **Slotzang : Psalm 48 : 1 en 4 (over Koning Christus)**
14. **Zegen**

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, groot en klein,

Hoe oordelen wij, broeders en zusters, jongelui? Dat we oordelen valt niet te ontkennen. Over van alles en nog wat hebben we een mening. En vaak hebben we die ook over mensen. We vinden dit van ze of dat. Voordat we het in de gaten hebben, hebben we soms al op mensen een label geplakt. Hoe moet je oordelen? Waar moeten we ons door laten leiden bij ons oordeel? Wat zegt God van onze oordelen? **[Rechtvaardig oordeel?]** Zijn onze oordelen rechtvaardig in de ogen van God? Of niet? Dat zijn vragen waar de Heer Jezus ons vanmorgen voor plaatst.

Wat het kerkelijk jaar betreft zijn we in de lijdensweken. En dat is ook wat we terugzien in de tekst van vanmorgen. We zien de Heer Jezus lijden onder de onrechtvaardige oordelen van zijn volksgenoten. **[Indeling]** Dat is het eerste waar ik met u bij wil stilstaan. Daarna wil ik met u stilstaan bij de vraag hoe wij hoe we tot een rechtvaardig oordeel kunnen komen.

We zullen dus eerst stilstaan bij het lijden van onze Heiland onder de onrechtvaardige oordelen van zijn volksgenoten. Hoewel we nog maar in hoofdstuk 7 van het evangelie naar Johannes zijn, speelt de geschiedenis van vanmorgen zich in het laatste jaar van het optreden van de Heer Jezus plaats. En wie zich aan de hand van de gegevens van Johannes 7 een beeld probeert te vormen van de positie van de Heer Jezus wordt daar niet vrolijk van. In het begin van het hoofdstuk kunnen we lezen over de broers van de Heer. Zij sporen Jezus aan om Jeruzalem te gaan om daar zijn 'kunsten' te laten zien. Ik zeg 'kunsten', omdat zijn eigen broers min of meer zo tegen zijn wonderen en daden aankeken. **[Afwijzing door broers]** Zij geloofden namelijk niet in Jezus (vs. 5). Verder kun je in vers 13 lezen dat niemand in het land openlijk over Jezus durfde te spreken uit angst voor de Joden. Jezus was dus het onderwerp van veel onrust en beroering. Iedereen had het over Hem, maar het gesprek over Hem vond niet openlijk plaats. De meningen over Hem waren ook ernstig verdeeld. Sommige mensen vonden dat Hij een goed mens was, anderen meenden dat Hij het volk misleidde.

Er is niet veel inlevingsvermogen voor nodig om te zien dat dit de Heiland veel pijn en verdriet moet hebben gedaan. Van je familie verwacht je toch steun. Dat is je familie. Die dragen je toch een warm hart toe. Niet dus! Zijn broers ergerden zich aan Hem wilden niet voor Hem buigen. En ergens begrijpen we die ergernis ook wel. Toch? Velen

van ons willen niet al te vroom overkomen, omdat we weten dat mensen zich dan aan ons gaan ergeren. Vroom en heilig staat voor de nodige mensen voor saai en ongezellig. Laatst had ik het met een groep catechisanten over de nieuwe aarde. Het leek ze daar maar saai, omdat niemand meer zonden doet. En als niemand meer zonden doet, is het weinig spannend. Zo ongeveer was hun redenering. Jezus was de spelbederver. Hij deed niet met Maria en Jozef ongehoorzaam zijn. Hij deed niet mee met het pesten van jongens in de buurt. Hij deed niet mee met het uithalen van rottigheid. Altijd maar bedacht op wat God wil. Dat moet Hem erg eenzaam hebben gemaakt in de kring van het gezin. Ook kunnen we ons wel voorstellen hoe het is als alle mensen over je praten en iedereen een mening over je heeft. Oké, de meningen waren verdeeld. **[Afwijzing door volk]** Er waren ook mensen die vonden dat Hij een goed mens was. Maar we weten allemaal wel hoe dat werkt. Tien mensen kunnen positief over je spreken, en een elfde zegt dat je een oplichter bent, dan heeft bij de meesten van ons de opmerking van de elfde meer invloed op ons dan de positieve woorden van die tien. Want die tast ons aan in onze eer. In onze integriteit. Jullie snappen dat ook wel, jongens en meisjes. Stel je hebt een kind in de klas dat jou maar stom en oneerlijk vindt. Hij zegt bijvoorbeeld dat jij achterbaks bent. Dan doet zoiets veel pijn. Ook al vinden andere kinderen in de klas dat je heel aardig bent. En bij de Heer Jezus ging het niet om 1 of 2 mensen die vonden dat Hij een slecht mens was. Nee, het ging om heel veel mensen die dat vonden. En tussen die mensen moet jij je dan bewegen. Ik denk dat velen van ons nauwelijks meer het huis uit zouden durven. Zeker in zo'n land als Israël waar het leven zich op straat afspeelt. Zeker als we daar dan ook nog bedenken dat de, dienaren van zijn Vader, de Joodse leiders **[Afwijzing leiders]** het op Jezus gemunt hadden. Zij hadden grote macht. Dat is wel duidelijk. Want het wil wat zeggen als mensen niet openlijk over Jezus durfden te spreken. Dan zijn er blijkbaar veel spionnen die maar wat graag de Joodse leiders op de hoogte zouden willen stellen van jouw sympathie voor Jezus en blijkbaar had dat dan ook behoorlijke gevolgen. Er is dus een sfeer van angst en achterdocht in het land en dat allemaal rond jouw persoon. En als je dan van alles hebt gedaan waar je dat aan verdient hebt, dan is daar nog enigszins mee te leven. Maar de Heer had niets gedaan waar Hij deze haat aan verdient had. Maar Hij is wel zijn deel.

Als Hij uiteindelijk toch naar Jeruzalem gaat, dan doet Hij daar geen wonderen, maar dan gaat Hij naar de tempel om de mensen onderwijs te geven. Maar ook dit roept weer-

stand op. Zeker bij de Joden. Want waar heeft Jezus zijn kennis eigenlijk vandaag? Want Hij is niet door hen opgeleid. Blijkbaar is het mogelijk dat mensen een enorme kennis kunnen hebben buiten de Joodse leiders om. Zij willen graag de macht hebben over de kennis en zo bepalen wie er wel onderwijs mag geven. Maar over Jezus hebben ze geen macht. Hij is niet een van hen, maar beschikt wel over meer kennis dan zij. Ook dat steekt en daar hebben ze het dan ook over. Zo lijdt Jezus onder miskennis en soms zelfs haat van familie, de Joodse leiders en volksgenoten. Dat in de eerste plaats.

[Punt twee] Dan gaat Jezus antwoord geven op de vraag waar Hij zijn kennis vandaan heeft. En dat zal de weerstand verder doen toenemen. Hij heeft zijn kennis inderdaad niet van de Joodse schriftgeleerden, maar Hij heeft zijn kennis van Hem die Hem gezonden heeft. Hij heeft zijn kennis van God zelf. En voordat mensen hiertegen kunnen protesteren, vertelt Jezus waar ze om moeten letten als ze over Hem willen oordelen.

[Gods wil doen] Hij zegt: 'Wie ernaar streeft te doen wat God wil, zal weten of mijn leer van God komt of dat ik namens mezelf spreekt. Wie namens zichzelf spreekt, is uit op zijn eigen eer, maar wie uit is op de eer van wie hem gezonden heeft, is betrouwbaar; hij bedriegt niemand.' Zo plaatst Jezus zijn luisteraars die over Hem oordelen voor de vraag, want hun uitgangspunt is bij hun oordeel. Ze willen oordelen over de vraag of deze Jezus wel God dient of niet. Maar voordat ze over Hem oordelen, moeten ze eerst een goed nadenken over zichzelf. Waar komt hun oordeel eigenlijk vandaan? Door welke motieven wordt die ingegeven? Wat we vaak niet door hebben is dat onze oordelen veel over onszelf vertellen. Dat kunnen jullie ook wel begrijpen, jongens en meisjes. Als iemand in de klas jou steeds plaagt met het feit dat jij niet zo goed in gymnastiek bent, dan is dat misschien wel omdat hij niet zo goed kan leren en jij misschien wel. Vaak zit er iets van jaloezie in onze oordelen. Vaak willen we ons beter voelen dan die ander. We voelen ons op een bepaalde manier bedreigd. Oeps, hij weet meer dan ik. En ik was altijd degene die het meeste wist. Oeps, hij is sterker dan ik, terwijl ik altijd de sterkste was. Oeps, zij is mooier dan ik, terwijl ik altijd het mooiste meisje van de klas was en de jongens mij het leukste vonden. Oeps, hij maakt sneller promotie dan ik, het zal wel zo'n hielenlikker zijn. Oeps, zij is populairder dan ik, maar moet je eens kijken wat die zich uitslooft. Als wij over anderen oordelen is dat bijna altijd omdat we ons bedreigd voelen. En velen voelden zich bedreigd door de Heer Jezus want Hij liet hun zien dat ze niet zuiver bezig waren. Hij liet zien dat Hij meer kennis en meer macht had.

Hij liet zien dat Hij zich niet liet leiden door oneerlijke motieven, maar dat zijn hart op God gericht was. Dus als je eerlijk over Jezus wilt oordelen, dan zul je de eer van God moeten zoeken. **[Wat vindt God?]** Dan zul je de vraag moeten beantwoorden, wat God van Jezus vindt.

En wat zie je dan? Een man die zieken geneest. Zonder er geld voor te vragen. Je ziet een man die macht heeft over de zee, de wind en andere natuurkrachten, maar deze krachten niet gebruikt om er zelf beter van te worden. Je ziet een man die eerlijk zonden als zonden aanwijst. Zonder te kijken naar wie de zondaar is. Hij is een man tegelijkertijd mild en vriendelijk is. Hij is een man die niet wegloopt voor de Joodse leiders, maar die op een eerlijke manier hun tekortkomingen bloot legt. Je ziet een man die zich nooit laat leiden door haat- of wraakgevoelens. Hoewel Hij daar alle redenen toe had. Wie eerlijk over Jezus wil oordelen, die zal zich de vraag moeten stellen wat God van Hem vindt.

En die boodschap geldt natuurlijk niet alleen voor de tijdgenoten van de Heer Jezus, maar ook voor ons. Die geldt voor ons als we over Jezus Christus oordelen. Maar hij geldt natuurlijk ook voor ons als we over elkaar oordelen. Gesteld dat we ons daartoe geroepen voelen. Dan moeten ook wij de vraag stellen wat God van onze broeder of zuster vindt. En dit geldt natuurlijk voor alles waar we over oordelen. Streven we ernaar te doen wat God wil of niet? Dat is een prachtig kompas om op te varen en dat bewaart ons ervoor om vanuit ons zondig hart en egoïstische motieven te oordelen. Dat helpt u ook om eerlijk naar mensen te kijken en tot een genuanceerd oordeel te komen.

Zo zet de Heer Jezus dus zijn luisteraars voor de vraag hoe zij oordelen. Wat vindt God van mij? En als u eerlijk naar mijn daden kijkt dan zult u moeten erkennen dat Ik niet mijn eigen eer zoek, maar de eer van mijn Zender. **[God of eigen eer?]**

Maar daar blijft het niet bij. Jezus gaat namelijk zelf aangeven hoe zij oordelen. Ze zijn als rechtgeaarde Joden van mening dat ze naar de wet van Mozes oordelen. Maar Jezus zegt, dat ze zich er zelf niet aan houden. En vervolgens wijst Hij ze erop dat ze proberen Hem te doden. En nu komt de ergernis van de mensen tot een uitbarsting. Want de mensen, de menigte zegt: 'U bent bezeten!' Wij zouden vandaag zeggen tegen de Heer Jezus zeggen dat Hij hartstikke gek is. 'Wie probeert u te doden?', is de vraag die ze aan Jezus stellen. Wie staat daar met een getrokken zwaard, een dolk of pijl en boog? Niemand. Hoe komt Jezus erbij om te zeggen dat ze Hem willen doden? Nota bene terwijl

ze in de tempel zijn en het Loofhutfest gaande is! Krijgt Jezus nu last van paranoia? Maar dan herinnert Jezus ze aan een gebeurtenis uit het verleden. De vorige keer dat Hij in Jeruzalem was geweest. Wat was er toen gebeurd? We hebben het gelezen? Jezus had op de sabbat een mens genezen die al 38 jaar ziek was. Niemand had zich in die 38 jaar om die man bekommerd. Niemand had ervoor willen zorgen dat de man als eerste in het bad zou komen als het water ging bewegen. Maar daar hoorde je niemand over. Maar nu Jezus deze man op de sabbat had genezen waren de rapen gaar geweest. De Joden waren hier zo verontwaardigd over dat ze vanaf dat moment probeerden om Jezus te doden. Jezus was niet achterdochtig. Hij wist precies wat er in de harten van de Joden leefde. Hij wist dat ze nu macht meer lief hadden dan God.

En deze macht oefenden ze uit met een schijn van recht. Met de wet van Mozes in de handen. Maar daarbij dachten ze niet als dienaren van God, maar als juristen. Zodat Jezus in Mattheüs 23:24 tegen ze zegt: Blinde leiders zijn jullie, die uit hun drank de muggen ziften, maar een kameel wegslikken. Ze zeven de mug uit hun drinken, omdat ze bang zijn iets onreins binnen te krijgen. Maar tegelijk kunnen ze liefdeloos en hard zijn. Is dat de HERE dienen? De HERE die liefde is! En dat is precies waar het de Heer Jezus ook om gaat bij die genezing op de sabbat. De sabbat zegt dat we die dag moeten rusten van onze werken. Toch besnijden ze de jongens op de sabbat. Dus ze overtreden de sabbat dus zelf. Maar blijkbaar is de besnijdenis zo belangrijk dat dit belangrijker geacht wordt dan het houden van de sabbat. En op zich heeft de Heer Jezus daar geen probleem mee. Het is werk dat mensen met een gerust geweten op de sabbat mogen doen. Ook al overtreden ze daarmee in principe de wet. Toch is dat prima! Maar als zoiets wel mag op de sabbat, waarom zou het dan verkeerd zijn dat Hij op de sabbat een man geneest die al 38 jaar ziek is? Als ze zich verblijden over een jongen die op de sabbat besneden wordt, waarom kunnen ze dan niet blij zijn met een man die na 38 jaar weer gezond is? Zoiets kunnen alleen letterknechten bedenken die vergeten zijn dat God liefde is.

Waarom zijn ze niet blij met het heerlijke werk dat Jezus doet? Waarom zijn ze niet blij met al die mensen die genezen worden door Jezus? Zonder dat Jezus daar geld voor vraagt? Waarom zijn ze niet blij met heerlijke onderwijs dat Jezus de mensen geeft? Dat is dan toch omdat hun hart niet deugt. *[Liefde of angst?]* Ze willen hun invloed en macht over het volk niet kwijt. Ze willen hun hoge posities niet kwijt. Ze voelen zich

bedreigd in hun bestaan en daarom haten ze Jezus. Ze zijn niet op de dingen van God gericht, maar op de dingen van mensen. Jezus Christus ontmoet haat van mensen omdat Hij goed is en de eer van zijn Vader zoekt. Hij wordt verworpen omdat Hij mensen liefde bewijst voor wie zij hun hart hebben afgesloten. Ze willen Hem doden omdat Hij goed is en wij slecht.

'Ga in uw oordeel niet op de schijn af, maar laat uw oordeel rechtvaardig zijn', zegt Jezus tegen zijn tijdgenoten. Dat zegt Jezus ook tegen ons. Niet om ons van zich af te stoten, maar om ons juist naar Zich toe te trekken. Zodat ook wij, net als Hij, de eer van God zoeken en rechtvaardig oordelen. Want daarvoor heeft God ons geschapen. Daarvoor heeft Christus ons gered. En daarvoor woont de Heilige Geest in onze harten. En als uw omgeving u daarom maar een vroom boontje vindt, maak u daar dan niet druk om. Het is vele malen belangrijker wat uw God van u vindt.

Amen